

Tot en met 1995 werd het Tijdschrift Tropical and Geographical Medicine uitgegeven door de Stichting TGM. Dat gebeurde eerst bij Foris Publications in Dordrecht; de redactie vond toen plaats bij het KIT. De hoofdredacteur was gedurende vele jaren Ary de Geus.

Toen, net als bij andere tijdschriften voor Tropische Geneeskunde in Europa het allengs moeilijker werd in eigen beheer een niet heel groot tijdschrift financieel verantwoord uit te blijven geven, en toen geleidelijk steeds meer aandacht gegeven ging worden aan kwaliteitseisen in termen van citation indexen, werd besloten tot een andere opzet.

Eerst werden enkele verwante tijdschriften in Europa gepolst in de hoop dat een gezamenlijk tijdschrift gecreëerd kon worden. Voor die aanpak bleek echter onvoldoende draagvlak.

Er werd daarom gekozen voor een geheel andere aanpak en met ingang van 1 januari 1993 werd het "TGM nieuwe stijl" uitgegeven. Dat nieuwe tijdschrift was een voortzetting niet alleen van het oude TGM, maar ook van "Acta Leidensia", het Tijdschrift dat sinds het begin van de jaren 20 door het Instituut Tropische Geneeskunde-Rotterdam-Leiden (VIT) werd uitgegeven. Dit nieuwe TGM, "incorporating Acta Leidensia", dat om dezelfde redenen een vernieuwingsimpuls behoefde, werd in eigen beheer door de Stichting TGM uitgegeven. Er werd een grote nadruk gelegd op het publiceren van artikelen uit de arme helft van de wereld; en er werd met klem geprobeerd meer dan voorheen volksgezondheids-gerichte artikelen op te nemen. Bovendien werd er heel nadrukkelijk naar gestreefd het blad om te vormen tot een blad van beide verenigingen. Het abonnement op het nieuwe TGM werd gekoppeld aan het NVTG- en VIT-lidmaatschap, en de redactie werd uitgebreid tot een redactieraad waarin een bredere representatie van leden van beide verenigingen actief betrokken was. Om de nieuwe situatie te formaliseren werden de statuten van de Stichting TGM herzien (4 november 1993). Die statuten geven de ruime kaders van de doelstellingen van de stichting weer en zij geven aan dat het bestuur uit vijf leden bestaat. De NVTG heeft het recht twee leden voor het bestuur aan te wijzen, waaronder de penningmeester; de VIT heeft het recht één lid aan te wijzen.

De koppeling van het abonnement was gekoppeld aan het lidmaatschap van beide verenigingen, waarbij de NVTG heel veel groter was dan de kleine VIT. Daarom ontstond de pragmatische huisregel dat het de penningmeester van de NVTG was die ook penningmeester van de Stichting TGM werd.

Toen dat nieuwe Tijdschrift goed en wel een feit was kwam er, tamelijk onverwacht een nieuw initiatief, nu uit Duitsland, te komen tot een fusie van een aantal kleinere Tijdschriften voor Tropische Geneeskunde in Europa. Hoewel het nieuwe TGM nog maar pas zijn nieuwe vorm gevonden had, en goed functioneerde, en hoewel redactie en Stichtingsbestuur grote aarzelingen hadden de nieuw verworven structuur nu alweer op te zeggen, werd toch besloten dat deze kans tot samenwerking en vernieuwing niet voorbij mocht gaan.

Na uitvoerig overleg tussen de Instituten voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen, Hamburg, Londen en Bazel enerzijds en de Stichting TGM anderzijds werd besloten tot een fusie van de tijdschriften die in die steden en in Nederland werden uitgegeven. (De situatie in Zwitserland is in zoverre bijzonder dat het Bazelse Instituut participeert in de fusie maar de uitgever van het in Bazel uitgegeven Acta Tropica (Elsevier) weigerde op te gaan in de fusie). Enkele andere gegadigden in Italië, Frankrijk, Liverpool en Scandinavië zagen af van deelname in het nieuwe tijdschrift.

Aldus ontstond een geheel nieuwe situatie. Het fusieproduct "Tropical Medicine and International Health", werd (en wordt) uitgegeven door Blackwell, in Engeland. De redactie bestaat uit een conglomeraat van vertegenwoordigers van de eigenaren van Instituten en Stichtingen die de oorspronkelijke tijdschriften uitgaven. Voor Nederland dus de Stichting

TGM, voor de andere landen de diverse Instituten voor Tropische Geneeskunde. Die eigendomsverhoudingen leidde tot enigszins vreemde situaties, aangezien in feite alleen de Stichting TGM gewend was aan een sluitend financieel beleid waarbij inkomsten en uitgaven elkaar in evenwicht hielden. Redactie en financiële administratie in de andere instituten vormden een min of meer ondoorzichtig geheel met personeels- en financieel beheer van die instituten. Tekorten werden daar onzichtbaar weggewerkt en overschotten verdwenen even onzichtbaar.

De redenen om de Stichting vooralsnog in tact te houden waren

1. De Stichting TGM incorporeert een vertegenwoordiging en belangen van zowel de NVTG als de VIT.
2. De Stichting bemoeit zich met een serie heel scherp afgebakende activiteiten die slechts ten dele passen in de activiteiten van ieder van de verenigingen voor tropische geneeskunde.
3. De Stichting houdt zich bezig met activiteiten met aanzienlijke financiële consequenties. Een goed afgebakende zelfstandigheid lijkt belangrijk, nu verenigingslidmaatschap en TMIH-abonnement ontkoppeld zijn.

Er waren goede redenen om een nauwe band tussen NVTG en Stichting TGM na te streven:

1. Wij delen de visie van het NVTG bestuur dat het zeer verhelderend en stimulerend is activiteiten op het gebied van Tropische Geneeskunde en Internationale gezondheidszorg herkenbaar te groeperen onder de paraplu van de Vereniging.
2. We doen als Stichting TGM vanzelfsprekend steeds weer een beroep op dezelfde mensen die ook behoren tot de actieve kern van NVTG-leden.
3. In de tijd van koppeling van lidmaatschap en TMIH-abonnement was een personele unie tussen Stichting en Vereniging logisch vanwege de verstrengeling van financiële belangen en regelingen. Nu die koppeling niet meer bestaat is het hebben van dezelfde penningmeester nog steeds een goed idee om oneigenlijk en onbedoeld geldverkeer tussen stichting en vereniging te herkennen en te voorkomen.

Aanstaande donderdag, tijdens de bestuursvergadering van de NVTG lichten wij een en ander waar nodig graag verder toe.

Ton Polderman
Voorzitter Stichting TGM
14 Juni 2004